

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobkyně: **GATE – 7, spol s r. o.,** zastoupená Mgr. Ladislavem Peškem, advokátem se sídlem Karenova 1040/2, Praha 5, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí,** se sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2012, č. j. 7 A 17/2012 - 74,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 3. 2012, č. j. 7 A 17/2012 - 74, zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále jen „stěžovatelka“) proti rozhodnutím Ministerstva životního prostředí (dále jen „ministerstva“) ze dne 29. 3. 2007, č. j. 500/2195/501 11/06 a ze dne 29. 6. 2007, č. j. 500/2159/501 11/06, kterými bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutím České inspekce životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) ze dne 20. 10. 2006, č. j. 41/OOV/0613089.19/06/PPR a ze dne 25. 10. 2006, č. j. 41/OOV/0626263.08/06/PPR, o uložení pokuty ve výši 90.000 Kč a 150.000 Kč za spáchání správního deliktu podle ust. § 116 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“), za porušení povinnosti podle ust. § 8 odst. 1 písm. c) citovaného zákona. Městský soud rozhodoval ve věci poté, co Nejvyšší správní soud zrušil rozsudkem ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 110/2011 – 59 jeho předchozí rozsudek ze dne 30. 3. 2010, č. j. 7 Ca 245/2007 – 37 (dále jen „předchozí rozsudek“) a vrátil mu věc k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku městský soud dospěl k závěru, že námitka neexistence deliktní odpovědnosti stěžovatelky za nedovolené vypouštění

odpadních vod není důvodná, neboť jí v rozhodné době svědčilo spoluvlastnické právo k předmětné čistírně odpadních vod (dále jen „ČOV“). Tím byla založena její deliktní odpovědnost za správní delikt podle ust. § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona. Městský soud dále uvedl, že závěry ve svém zrušeném rozsudku, které nebyly předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem, založil na chybné úvaze, že námitka neúčastenství ostatních spoluvlastníků v řízení o správním deliktu představuje samostatný žalobní bod. V předchozím řízení ji tedy přezkoumal nad rámec žalobních bodů. Pokud by se přesto jednalo o samostatný bod, má za to, že správní řízení o deliktu vlastníků ČOV podle ust. § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona může být vedeno samostatně a nikoli výhradně v jednom společném správním řízení, zejména pokud deliktní odpovědnost podle tohoto ustanovení v rozhodném znění vylučuje odpovědnost nepodnikající fyzické osoby. Podle stěžovatelkou předložené tabulky spoluvlastníků ze dne 11. 4. 2005 byli kromě společnosti Intax, s. r. o. ostatní spoluvlastníci ČOV fyzickými osobami z titulu vlastnictví rodinných domů nebo pozemků. Lze důvodně předpokládat, že tyto fyzické osoby své nemovitosti užívaly nikoli v souvislosti s podnikatelskou činností, ale k účelům vlastního bydlení. Není tedy třeba zjišťovat, zda ostatní spoluvlastníci ČOV jsou podnikatelé a zda domy užívali ke své podnikatelské činnosti, ani nepřihlédl ke spoluvlastnictví právnické osoby Intax, s. r. o., nebot‘ deliktní odpovědnost za správní delikt podle ust. § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona je povahy samostatné a nikoli nerozlučné (nerozlučně společné). Případné účastenství či neúčastenství ostatních spoluvlastníků tak nemělo vliv na deliktní odpovědnost stěžovatelky a výši uloženého trestu. Pokud městský soud v předchozím rozsudku dovodil porušení zásady dobré správy, resp. zásady rovného přístupu, tak nyní dospěl k závěru, že postupoval v rozporu s § 75 odst. 2 s. ř. s., když překročil rámec vymezený žalobou, neboť stěžovatelka toto pochybení netvrdila.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. V kasační stížnosti namítala, že nebyla investorem stavby rodinných domů napojených na kanalizaci zaústěnou do ČOV, ale byla investorem výstavby včetně dodání technologie. Ke dni 24. 8. 2005 a 31. 7. 2006, kdy se měla dopustit správních deliktů, nebyla vlastníkem stavby ČOV ani technologie v ní zabudované, ani odpadní vody neprodukovala a nevypouštěla. Stěžovatelka odkázala na svůj dopis Městskému úřadu Černošice ze dne 11. 4. 2005 ve věci sdělení změny majetkové struktury kanalizace a ČOV a zápis ze schůze spoluvlastníků kanalizace a ČOV ze dne 12. 5. 2004, kterými již v odvolacím řízení vyvracela závěr, že nebylo potvrzeno vlastnictví jiné osoby než její. Odkázala také na dodatky ke kupním smlouvám uzavřeným mezi ní a nabyvateli spoluvlastnických podílů. Podle jejího názoru nebylo prokázáno ani její výlučné vlastnictví ČOV. Ministerstvo nepodniklo žádné kroky k prokázání skutečné vlastnické struktury ČOV a tento nedostatek nenapravil ani městský soud. Městský soud neodstranil vady správního řízení, když nebyl úplně zjištěn skutkový stav. Nebylo ani nařízeno ústní jednání ve věci za účasti osob, které jsou připojeny na ČOV, využívají ji a podle stěžovatelky jsou i jejími spoluvlastníky. Přinejmenším by tedy měly být vyslechnuty jako svědci. Ve vztahu k manželům H. poukázala stěžovatelka na darovací smlouvu ze dne 19. 8. 2009, podle které Ing. I. H. daruje obci Černolice podíl ve výši 3,15 % na inženýrských sítích. Z této darovací smlouvy je možné dovodit, že tento spoluvlastnický podíl ve vlastnictví stěžovatelky nebyl. Nelze tedy od něj ani odvodit deliktní odpovědnost stěžovatelky. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší

správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně navrhla, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Ministerstvo ve vyjádření ke kasační stížnosti označilo ji za nepřípustnou, když městský soud ve věci rozhodoval poté, co byl předchozí rozsudek zrušen, a nelze tvrdit, že by se neřídil závazným právním názorem. Pro případ, že by Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přípustnou, odkázalo ministerstvo na svá rozhodnutí a na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů navrhlo, aby kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka, přičemž neshledal vady uvedené v odstavci 4 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

V tomto řízení o kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud vázán závazným právním názorem, který vyslovil v předchozím zrušujícím rozsudku ze dne 12. 1. 2012, č. j. 7 As 110/2011 – 59, neboť i přípustnost kasační stížnosti je omezena na důvody, které Nejvyšší správní soud v téže věci dosud nevyřešil (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 – 56, publ. pod č. 1723/2008 Sb. NSS, www.nssoud.cz). Ust. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. tak zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, ve které již svůj závazný právní názor vyslovil, a to v situaci, kdy se krajský (městský) soud tímto právním názorem řídil.

Pro posouzení přípustnosti kasační stížnosti je podstatné, že městský soud v odůvodnění předchozího zrušeného rozsudku vyslovil závěr, že vlastnictví ČOV není určující pro vznik odpovědnosti za správní delikt nedovoleného vypouštění odpadních vod, ale rozhodné je, kdo je původcem úniku odpadních vod, tedy kdo v předmětné době ČOV provozoval. Nejvyšší správní soud ve výše uvedeném zrušujícím rozsudku uvedl, že v rozhodné době tu nebyl žádný provozovatel, kterému by bylo uděleno povolení k provozování ČOV, ani nájemce ČOV. Soukromoprávním smluvním ujednáním o vyvážení jímky nedochází k přenosu veřejnoprávní odpovědnosti vlastníka či nájemce ČOV na subjekt vyvážející jímku za případný únik odpadních vod z ČOV. Správní orgán tak není povinen zjišťovat, kdo v předmětné době fakticky provozoval ČOV, tedy vyvážel jímku, neboť taková osoba vždy plní jen povinnosti, které má vlastník či nájemce ČOV, na kterého dopadá objektivní odpovědnost za případný únik odpadních vod.

Nejvyšší správní soud se dosud nezabýval otázkou, zda stěžovatelka je vlastníkem nebo spoluvlastníkem ČOV, ani zda je odpovědná za spáchání správního deliktu, pouze dospěl k závěru, že totožnost osoby, která v rozhodné době fakticky provozovala ČOV, není pro posouzení deliktní odpovědnosti rozhodná, a že je možné vyjít i z dodatku ke smlouvě s manžely H. Protože městský soud ve svém zrušeném rozsudku poukázal i na další vady napadených rozhodnutí, která nebyla s ohledem na obsah kasační stížnosti předmětem přezkumu, zavázal jej Nejvyšší správní soud k tomu, aby posoudil, zda jsou dostatečným důvodem pro zrušení napadených správních rozhodnutí. Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost stěžovatelky přípustná, neboť brojí proti jiným důvodům.

Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že se městský soud řídil závazným právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem, když ve vztahu k deliktní způsobilosti stěžovatelky posuzoval, zda je vlastníkem ČOV. Městský soud se ztotožnil s názorem ministerstva, že stěžovatelka byla v rozhodné době spoluvlastnicí ČOV.

Je nesporné, že stěžovatelka byla investorem výstavby ČOV a že její snahou bylo převést vlastnictví k ČOV na vlastníky rodinných domů, které na ni byly napojeny. Že došlo k převodu vlastnických práv, ovšem z předložených listin, na které stěžovatelka poukazuje, nevyplývá. Dopis stěžovatelky ze dne 11. 4. 2005 adresovaný Městskému úřadu Černošice nebo zápis ze schůze spoluvlastníků kanalizace a ČOV ze dne 12. 5. 2004 nejsou v dané věci rozhodné a svědčí jen o přesvědčení stěžovatelky a dalších subjektů, že k převodu vlastnického práva došlo. K převodu vlastnického práva k ČOV mělo dojít na základě dodatků ke kupním smlouvám na pozemky pro výstavbu rodinných domů uzavřených mezi stěžovatelkou a dalšími subjekty. S ohledem na sporný výklad některých ustanovení těchto dodatků podala stěžovatelka žaloby na určení vlastnictví. Tyto žaloby se nicméně netýkají všech dodatků, a tedy ani vlastnictví ČOV v celém rozsahu. Některé ze zbývajících dodatků nestanoví, kdy dojde k převodu spoluvlastnických podílů k ČOV na vlastníky pozemků. V případě dodatku ke smlouvě uzavřeného s manžely H. je sice uvedeno, jakým způsobem má dojít k převodu spoluvlastnického podílu k ČOV (stěžovatelka má inicializovat založení sdružení majitelů kanalizační sítě, které poté ČOV převezme). Stěžovatelka však nijak neprokázala, že k takovému převodu spoluvlastnických práv došlo, a to ani darovací smlouvu uzavřenou mezi vlastníky pozemků a třetími osobami. Nejvyšší správní soud proto dospěl ke stejnému závěru jako ministerstvo a městský soud, že stěžovatelka byla přinejmenším spoluvlastníkem ČOV.

Nejvyšší správní soud nepovažuje za důvodnou ani námitku, že mělo být nařízeno ústní jednání v řízení o správním deliktu za účasti osob, které jsou podle stěžovatelky spoluvlastníky ČOV, případně že měly být tyto osoby vyslechnuty jako svědci. V případě správního deliktu ust. § 116 odst. 1 písm. b) vodního zákona se jedná o odpovědnost objektivní, kdy subjekt odpovídá za způsobený následek bez ohledu na zavinění, přičemž vodní zákon ani pro takový případ nestanoví liberační důvody (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2006, č. j. 4 As 37/2004 – 78, www.nssoud.cz). Protože se navíc jedná o samostatnou odpovědnost, jak správně posoudil městský soud, nebylo nutné vést společné řízení s dalšími účastníky, ani vyslechnout jako svědky vlastníky rodinných domů připojených na ČOV.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s ust. § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť bez většího prodlení po podání tohoto návrhu rozhodl ve věci samé.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ministerstvu žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu